

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü

KİŞİSEL GELİŞİM VE EĞİTİM ALANI
ÖZEL EĞİTİMDE TOPLUMSAL FARKINDALIĞI
ARTIRMA
KURS PROGRAMI

Ankara, 2022

İÇİNDEKİLER

PROGRAMIN ADI

PROGRAMIN DAYANAĞI

PROGRAMA GİRİŞ KOŞULLARI

EĞİTİMCİLERİN NİTELİĞİ

PROGRAMIN AMAÇLARI

PROGRAMIN UYGULANMASIYLA İLGİLİ AÇIKLAMALAR

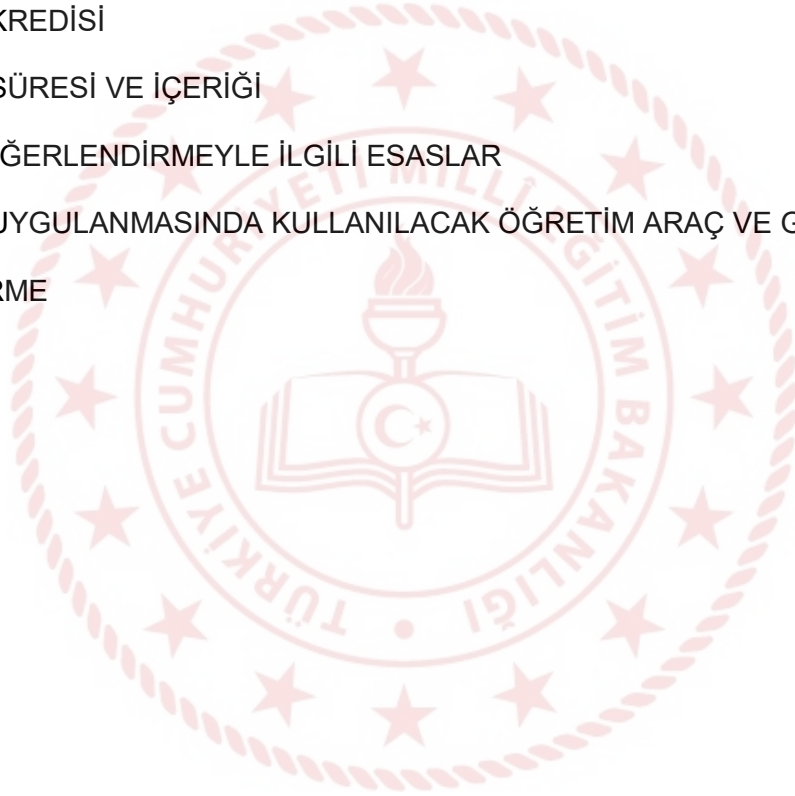
PROGRAMIN KREDİSİ

PROGRAMIN SÜRESİ VE İÇERİĞİ

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYLE İLGİLİ ESASLAR

PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ VE GEREÇLERİ

BELGELENDİRME

PROGRAMIN ADI

Özel Eğitimde Toplumsal Farkındalığı Artırma

PROGRAMIN DAYANAĞI

1. 10.07.2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi,
2. 24.06.1973 tarihli ve 14574 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu,
3. 06.06.1997 tarihli ve 23011 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan 573 sayılı Özel Eğitim Hakkında Kanun Hükmünde Kararname,
4. 11.04.2018 tarihli ve 30388 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Kurumları Yönetmeliği,
5. 11.04.2018 tarihli ve 30388 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Kurumları Yönetmeliği,
6. Talim ve Terbiye Kurulunun 20.04.2016 tarihli ve 19 sayılı kararı ile kabul edilen Yaygın Eğitim Kurumları Çerçeve Kurs Programı.

PROGRAMA GİRİŞ KOŞULLARI

1. Okuryazar olmak.
2. 18 yaşını doldurmuş olmak.

EĞİTİMCİLERİN NİTELİĞİ

Kurs programının uygulanmasında,

1. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınca yeniden düzenlenen Öğretmenlik Alanları, Atama ve Ders Okutma Esaslarına göre atanan, Özel Eğitim Alanı öğretmeni olarak atananlar,
2. Bu alanda öğretmen bulunamaması hâlinde bu alana öğretmen olarak atanacak nitelikte olanlar,
3. Özel Eğitim Alanına kaynak teşkil eden yükseköğretim kurumlarında görevli öğretim üyesi, öğretim görevlileri,
4. Özel Eğitim Alanına kaynak teşkil eden yükseköğretim programları/fakülte mezunları

eğitici olarak görevlendirilecektir.

PROGRAMIN AMAÇLARI

Özel Eğitimde Toplumsal Farkındalığı Artırma Kurs Programını tamamlayan bireyin özel eğitim ilkeleri doğrultusunda;

1. Özel eğitim ile ilgili terimleri ve tanımları bilmesi,
2. Özel eğitiminin tarihi gelişimi ile ilgili bilgi sahibi olması,
3. Özel eğitime ihtiyaç duyan bireylerin ve ailelerinin yasal hak ve sorumluluklarına ilişkin bilgi sahibi olması,
4. Ülkemizde sunulan özel eğitim hizmetleri hakkında bilgi sahibi olması,
5. İşitme yetersizliği olan bireyler hakkında bilgi sahibi olması,
6. Görme yetersizliği olan bireyler hakkında bilgi sahibi olması,
7. Zihinsel yetersizliği olan bireyler hakkında bilgi sahibi olması,
8. Otizm spektrum bozukluğu olan bireyler hakkında bilgi sahibi olması,
9. Bedensel yetersizliği olan bireyler hakkında bilgi sahibi olması,
10. Öğrenme güçlüğü olan bireyler hakkında bilgi sahibi olması,
11. Dil ve konuşma güçlüğü olan bireyler hakkında bilgi sahibi olması,
12. Dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu olan bireyler hakkında bilgi sahibi olması,
13. Çoklu yetersizliği olan bireyler hakkında bilgi sahibi olması,
14. Üstün ve Özel yetenekli olan bireyler hakkında bilgi sahibi olması

amaçlanmaktadır.

PROGRAMIN UYGULANMASIYLA İLGİLİ AÇIKLAMALAR

Toplumda özel eğitimli bireylere karşı oluşan önyargılı düşünceleri iyileştirmek ve toplumun her alanındaki engelli bireylerin haklarını ve refahını teşvik etmeyi ve engelli bireylere ilişkin politik, sosyal, ekonomik ve kültürel yaşamın her alanında farkındalığın artırılmasını özel eğitim bireylerin toplumsal hayat uyum sağlayabilmeleri için önem arz etmektedir. Özel Eğitimde Toplumsal Farkındalığı Artırma Kurs Programı tüm toplumun özel eğitim ihtiyacı olan bireylere olan yaklaşımlarıyla ilgili temel bilgi ve becerilerini artırmayı amaçlanmaktadır.

Özel Eğitimde Toplumsal Farkındalığı Artırma Kurs Programı aşağıda belirtilen hususlar çerçevesinde uygulanır:

1. Eğitim ortamı gerektiğinde grup çalışmasına (büyük-küçük grup çalışmaları) imkân sağlayabilecek nitelikte olmalıdır.
2. Her bir sınıf için katılımcı sayısı 25 kişiyi geçmeyecek şekilde düzenlenmelidir.

3. Programın uygulanmasında buluş, sunuş ve araştırma yoluyla öğretim yaklaşımlarından uygun olanları ve grupla öğretim yöntem ve teknikleri uygulanmalıdır.
4. Kurs Programı, Milli Eğitim Bakanlığında görevli uzman, alan öğretmenleri ve alan uzmanları ile iş birliği içinde hazırlanmıştır.
5. Program, Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğüne bağlı eğitim kurumlarında veya diğer kurumlarca açılan ve eğitim-öğretime uygun ortamlarda uygulanır.
6. Kurs programında yer alan "kök değerler" şunlardır: adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik, yardımseverlik. Bu değerler, öğrenme ve öğretme sürecinde hem kendi başlarına hem de diğer kök değerlerle birlikte ele alınarak hayat bulacaktır.
7. Programın uygulanmasında hayat boyu rehberlik hizmeti sunan eğitimciler, kursiyerlerin kişisel ve mesleki nedenlerle yeterliliklerinin değişmesi ve gelişmesine katkıda bulunacak bir rehber niteliğinde olmalıdır.
8. Konuların işlenişinde; uygulama ağırlıklı, aktif öğrenme yöntem ve teknikleri kullanılacaktır. Bu kapsamda, soru-cevap, beyin fırtınası, tartışma, problem çözme, örnek olay incelemesi gibi yöntem ve tekniklerin kullanılması uygun olacaktır.
9. Program süresince kursiyerlere program içeriğinin öğretilmesi için ihtiyaç duyduğu araç, gereç ve malzemeler temin edilmeli, donanımlar sağlanmalı ve gerektiğinde bilgisayar destekli öğretim faaliyetlerinden (slaytlar, akıllı tahtalar) faydalanılmalıdır.
10. Öğrenme-öğretme etkinliklerinde katılımcı düzeyine, eğitim ortamına ve çevre etkenlerine göre bireyi aktif kılan öğrenme-öğretme yöntem, teknik ve stratejileri kullanılmalıdır. Seçilen tekniklerin bireysel ve kültürel farklılıklara sahip bireylere hitap edebilecek yeterlilikte olmasına dikkat edilmelidir. Konuların bireylere anlatımında içeriğe ve öğrenmeye uygun öğretim yöntem ve stratejileri kullanılmalıdır.
11. Katılımcıları aktif kılan öğretim-öğrenme yöntem, teknik ve stratejiler kullanılırken içerik, katılımcı özellikleri, eğitim ortamı ve çevre etkenleri göz önünde bulundurulmalıdır. Seçilen tekniklerin bireysel ve kültürel farklılıklara sahip bireylere hitap edebilecek yeterlilikte olmasına dikkat edilmelidir.
12. Program süresince bireylerin merak uyandırma ve planlama, araştırma ve keşfetme, çözümlenme ve derinleştirme, paylaşma ve yaşantıya uygulama etkinliklerini gerçekleştirmeleri sağlanarak bireyin öğrenmeye etkin katılımı desteklenmelidir.
13. Kurs dışında bireylerin öğrendiklerini pekiştirmek için kendi kendine öğrenme faaliyetleri yapması teşvik edilmelidir.

PROGRAMIN KREDİSİ

Genel kurs programlarında kredilendirilme yapılmamaktadır.

PROGRAMIN SÜRESİ VE İÇERİĞİ

Kurs süresi toplam (20) ders saatidir.

Konular	Süre (Ders Saati)
ÖZEL EĞİTİMDE KULLANILAN TANIMLAR VE TERİMLER	1
ULUSAL VE ULUSLARARASI YASALARDA ENGELLİLİK	1
TÜRKİYE'DE SUNULAN ÖZEL EĞİTİM HİZMETLERİ	2
İŞİTME YETERSİZLİĞİ OLAN BİREYLER	2
GÖRME YETERSİZLİĞİ OLAN BİREYLER	2
ZİHİNSEL YETERSİZLİĞİ OLAN BİREYLER	2
OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞU OLAN BİREYLER	2
BEDENSEL ENGELLİLER	1
ÖZEL ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ OLAN BİREYLERİN ÖZELLİKLERİ	2
DİL VE KONUŞMA GÜÇLÜĞÜ OLAN BİREYLERİN ÖZELLİKLERİ	2
DİKKAT EKSİKLİĞİ VE HİPERAKTİVİTE BOZUKLUĞU OLAN BİREYLERİN ÖZELLİKLERİ	1
ÇOKLU YETERSİZLİĞİ OLAN BİREYLERİN ÖZELLİKLERİ	1
ÜSTÜN VE ÖZEL YETENEKLİ OLAN BİREYLERİN ÖZELLİKLERİ	1
TOPLAM	20

İÇERİK

1.ÖZEL EĞİTİMDE KULLANILAN TANIMLAR VE TERİMLER

- 1.1.Zedelenme
- 1.2.Yetersizlik
- 1.3.Özel Eğitim
- 1.4.Özel Eğitim İhtiyacı Olan Birey
- 1.5. Kaynaştırma/Bütünleştirme
- 1.6. Özel Yetenekli Birey

2.ULUSAL VE ULUSLARARASI YASALARDA ENGELLİLİK

- 2.1. Ulusal Yasalarımızda Engellilik
 - 2.1.1. 5378 Sayılı Engelliler Hakkında Kanun
 - 2.1.2. 573 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname
 - 2.1.3. Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği
 - 2.1.4. Milli Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim Kurumları Yönetmeliği

2.2. Uluslararası Yasalarda Engellilik

2.2.1. Birleşmiş Milletler Engelli Hakları Sözleşmesi

2.2.2. Özel Eğitim Hakkında Salamanca Bildirisi

3.TÜRKİYE'DE SUNULAN ÖZEL EĞİTİM HİZMETLERİ

3.1. Rehberlik ve Araştırma Merkezleri

3.2. Kaynaştırma/Bütünleştirme Yoluyla Eğitim Uygulamaları

3.3. Özel Eğitim Sınıfları

3.4. Özel Eğitim Anaokulları/Anasınıfları

3.5. Özel Eğitim Uygulama Okulları

3.6. Özel Eğitim Okulları

3.7. Özel Eğitim Meslek Okulları

3.8. Özel Eğitim Meslek Liseleri

3.9. Evde Eğitim Hizmeti

3.10. Hastanede Eğitim Hizmeti

3.11. Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezleri

4.İŞİTME YETERSİZLİĞİ OLAN BİREYLER

4.1. Sınıflandırılması

4.2. İşitme Yetersizliği ve Nedenleri

4.3. İşitme Cihazları ve Türleri

4.4. Bireylerin Eğitimleri

4.5. Eğitim Materyalleri

4.6. İşitme Yetersizliği Olan Bireyler için Spor

4.7. İşitme Yetersizliği Olan Bireylerin Teknoloji Kullanımı

4.8. İşitme Yetersizliği Olan Bireylere Yönelik Teknolojik Uyarlamalar

4.9. İşitme Yetersizliği Olan Bireylerin İş Yaşantıları

4.10. İşitme Yetersizliği Olan Bireylerle İletişim

4.11. İşaret Dili ve Türleri

5.GÖRME YETERSİZLİĞİ OLAN BİREYLER

5.1. Sınıflandırılması

5.2. Görme Yetersizliği ve Nedenleri

5.3. Eğitimleri

5.4. Braille Yazı Sistemi

- 5.5. Eğitim Materyalleri
- 5.6. Görme Yetersizliği Olan Bireylerin Teknoloji Kullanımı
- 5.7. Görme Yetersizliği Olan Bireylere Yönelik Teknolojik Uyarlamalar
- 5.8. Görme Yetersizliği Olan Bireylerin Kültürel Etkinlikleri
- 5.9. Eğitimlerinde Kullanılan Kitaplar
- 5.10. Bağımsız Yaşam Becerileri
- 5.11. İş Yaşantıları
- 5.12. Hareket Becerileri
- 5.13. Görme Yetersizliği Olan Bireylerle İletişim
- 5.14. Bina İçi Ortam Düzenlemeleri
- 5.15. Bina Dışı Ortam Düzenlemeleri

6. ZİHİNSEL YETERSİZLİĞİ OLAN BİREYLER

- 6.1. Sınıflandırılması
- 6.2. Zihinsel Yetersizliği ve Nedenleri
- 6.3. Eğitimleri
- 6.4. Eğitim Materyalleri
- 6.5. Zihinsel Yetersizliği Olan Bireylerin Teknoloji Kullanımı
- 6.6. Zihinsel Yetersizliği Olan Bireylere Yönelik Teknolojik Uyarlamalar
- 6.7. Zihinsel Yetersizliği Olan Bireyler İçin Spor
- 6.8. Zihinsel Yetersizliği Olan Bireylerin İş Yaşantıları
- 6.9. Zihinsel Yetersizliği Olan Bireyler İle İletişim

7. OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞU OLAN BİREYLER

- 7.1. Sınıflandırılması
- 7.2. Otizm Spektrum Bozukluğunun Nedenleri
- 7.3. Eğitimleri
- 7.4. Eğitim Materyalleri
- 7.5. Otizm Spektrum Bozukluğu Olan Bireylerin Teknoloji Kullanımı
- 7.6. Otizm Spektrum Bozukluğu Olan Bireylere Yönelik Teknolojik Uyarlamalar
- 7.7. Otizm Spektrum Bozukluğu Olan Bireyler ve Spor
- 7.8. Otizm Spektrum Bozukluğu Olan Bireylerin İş Yaşantıları
- 7.9. Otizm Spektrum Bozukluğu Olan Bireyler İle İletişim

8. BEDENSEL ENGELLİLER

- 8.1. Sınıflandırılması
- 8.2. Bedensel Yetersizliğinin Nedenleri
- 8.3. Eğitimleri
- 8.4. Eğitim Materyalleri
- 8.5. Bedensel Yetersizliği Olan Bireylerin Teknoloji Kullanımı
- 8.6. Bedensel Yetersizliği Olan Bireyler İçin Spor
- 8.7. Bedensel Yetersizliği Olan Bireylere Yönelik Teknolojik Uyarlamalar
- 8.8. Bedensel Yetersizliği Olan Bireylerin İş Yaşantıları
- 8.9. Bedensel Yetersizliği Olan Bireyler İle İletişim
- 8.10. Bedensel Yetersizliği Olan Bireylerin Hareket Becerileri
- 8.11. Bedensel Engeli Olan Bireylere Yönelik Bina İçi Ortam Düzenlemeleri
- 8.12. Bedensel Engeli Olan Bireylere Yönelik Bina Dışı Ortam Düzenlemeleri

9. ÖZEL ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ OLAN BİREYLERİN ÖZELLİKLERİ

- 9.1. Sınıflandırılması
- 9.2. Eğitimleri
- 9.3. Eğitim Materyalleri
- 9.4. Özel Öğrenme Güçlüğü Olan Bireylerin Teknoloji Kullanımı
- 9.5. Özel Öğrenme Güçlüğü Olan Bireylere Yönelik Teknolojik Uyarlamalar
- 9.6. Özel Öğrenme Güçlüğü Olan Bireylerin İş Yaşantıları
- 9.7. Özel Öğrenme Güçlüğü Olan Bireyler İle İletişim

10. DİL VE KONUŞMA GÜÇLÜĞÜ OLAN BİREYLERİN ÖZELLİKLERİ

- 10.1. Sınıflandırılması
- 10.2. Eğitim Materyalleri
- 10.3. Dil ve Konuşma Güçlüğü Olan Bireylerin Teknoloji Kullanımı
- 10.4. Dil ve Konuşma Güçlüğü Olan Bireylere Yönelik Teknolojik Uyarlamalar
- 10.5. Dil ve Konuşma Güçlüğü Olan Bireylerin İş Yaşantıları
- 10.6. Dil ve Konuşma Güçlüğü Olan Bireyler İle İletişim

11. DİKKAT EKSİKLİĞİ VE HİPERAKTİVİTE BOZUKLUĞU OLAN BİREYLERİN ÖZELLİKLERİ

- 11.1. Eğitimleri
- 11.2. Eğitim Materyalleri
- 11.3. Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğu Olan Bireylerin Teknoloji

Kullanımı

11.4. Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğu Olan Bireylere Yönelik Teknolojik Uyarlamalar

11.5. Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğu Olan Bireylerin İş Yaşantıları

11.6. Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğu Olan Bireyler İle İletişim

12.ÇOKLU YETERSİZLİĞİ OLAN BİREYLERİN ÖZELLİKLERİ

12.1. Eğitimleri

12.2. Eğitim Materyalleri

12.3. Çoklu Yetersizliği Olan Bireylerin Teknoloji Kullanımı

12.4. Çoklu Yetersizliği Olan Bireylere Yönelik Teknolojik Uyarlamalar

12.5. Çoklu Yetersizliği Olan Bireylerin İş Yaşantıları

12.6. Çoklu Yetersizliği Olan Bireylerin İle İletişim

13.ÜSTÜN VE ÖZEL YETENEKLİ OLAN BİREYLERİN ÖZELLİKLERİ

13.1. Eğitimleri

13.2. Eğitim Materyalleri

13.3. Üstün ve Özel Yetenekli Olan Bireylerin Teknoloji Kullanımı

13.4. Üstün ve Özel Yetenekli Olan Bireylere Yönelik Teknolojik Uyarlamalar

13.5. Üstün ve Özel Yetenekli Olan Bireylerin İş Yaşantıları

13.6. Üstün ve Özel Yetenekli Olan Bireylerin İle İletişim

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYLE İLGİLİ ESASLAR

Kursun amaçlarına ulaşıp ulaşılmadığını ölçmek için, bireyin süreç içerisinde yaptığı tüm öğrenim faaliyetleri değerlendirilmeli ancak bu çalışmalarla ilgili not değerlendirmesi yapılmamalıdır.

PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ-GEREÇLERİ

Programın uygulama sürecinde;

1. Ders kitabı olarak Millî Eğitim Bakanlığının yayınlamış olduğu materyaller kullanılmalıdır.
2. Kaynak ders kitapları, bireysel öğrenme materyalleri, kaynak ders kitaplarının bulunmaması durumunda öğretmen/öğretici tarafından hazırlanan ders notları kullanılmalıdır.

3. Yararlanılacak kaynak araç-gereçlerin programın amaçlarını gerçekleştirecek nitelikte öğretim, yöntem ve tekniklerine uygun olması önem taşımaktadır.

4. Yararlanılacak araç ve gereçler:

- Bilgisayar,
- Projeksiyon,
- İnternet,
- Etkileşimli tahta,
- Yazı tahtası
- Televizyon,
- VCD,
- DVD,
- Sunu,
- Film vb.

BELGELENDİRME

Kursu tamamlayanlara "Katılım Belgesi" verilir.

